

Reactieformulier

Door middel van dit reactieformulier kunt u reageren op de openbare consultatie door De Nederlandsche Bank (DNB) van het concept invaarsjabloon en de bijbehorende invulinstructie voor pensioenfondsen. **U kunt reageren tot en met 4 september 2023.**

DNB verzoekt u uw reactie in dit formulier in te vullen en in te sturen via **consultatie@dnb.nl** onder vermelding van 'Reactie consultatie invaarsjabloon WTP'. U kunt uw reactie geven op de tabbladen "Opmerkingen invaarsjabloon" en "Opmerkingen invulinstructie". Hierdoor kan DNB de consultatiereacties gestructureerd verwerken.

Gegevens indiener

Naam	Chantal de Groot, Mark Irwin
Organisatie	Ortec Finance
Anoniem?	nee
Functie	ALM-consultant
Datum	30-10-23

Consultatiereacties worden na afloop van de consultatieperiode openbaar gepubliceerd op de website van DNB onder vermelding van naam en/of organisatie of, indien u dit aangeeft, in geanonimiseerde vorm.

Concept Invaarsjabloon

Hieronder kunt u uw (eventuele) reacties op het **concept invaarsjabloon** plaatsen.

Wij verzoeken u bij iedere opmerking aan te geven op welk tabblad uw opmerking betrekking heeft (via het pull-down menu) en op welke vraag van dat tabblad.

Consultatiereacties worden na afloop van de consultatieperiode openbaar gepubliceerd op de website van DNB onder vermelding van naam en/of organisatie of, indien u dit aangeeft (zie voorblad), in geanonimiseerde vorm.

Reactie(s)

Algemene opmerkingen over het invaarsjabloon

Naar ons idee wordt wel erg veel gevraagd. Daarbij lijkt niet alles echt noodzakelijk vanuit wetgeving. Wellicht is er ruimte om de uitvraag in te

Opmerking 1

Tabblad: *Risicohouding*

Vraag: 1.5

De risicohouding moet per pensioenregeling worden vastgesteld. Hierbij rijst wel de vraag wat precies wordt verstaan onder "pensioenregeling"? Valt hier bijvoorbeeld ook de situatie van meerdere werkgevers met een afwijkende premie onder?

Opmerking 2

Tabblad: *Risicohouding*

Vraag: 1.8

Er wordt gevraagd of "draagkracht minimaal hetzelfde gewicht heeft gekregen als risicopreferentie": hier lijken de vraag en de Q&A enigszins met elkaar in tegenspraak. De vraag suggereert een numerieke weging, de Q&A stelt dat een kwalitatieve onderbouwing ook mogelijk is.

Opmerking 3

Tabblad: *Risicohouding maatstaven*

Het sjabloon biedt ruimte voor verschillende deelnemersgroepen de risicohouding vast te leggen. Veel fondsen zullen voor slapers geen aparte lifecycle samenstellen. Omdat zij aannemen dat deze deelnemers elders ook weer pensioen opbouwen. Als je vervolgens voor deze slapers de risicomatstaven uitrekent zonder pensioenopbouw dan leidt dit wel degelijk tot andere uitkomsten dan de maatstaven van een actieve deelnemer van dezelfde leeftijd.

Vraag: Hoe wil de toezichthouder hier mee omgaan? Hierbij lijkt het meest logisch om voor slapers geen aparte risicohouding vast te stellen,

Opmerking 4

Tabblad: *Risicohouding maatstaven*

Mogelijk kan meer duiding worden gegeven bij de definitie van "Risicoblootstelling". Wij interpreteren deze nu als de feitelijke toets aan de risicohouding. Is dit juist?

Opmerking 5

Tabblad: *SPR contract*

Vraag: 2.1

Wat is de definitie van "algemene definitie"?

Opmerking 6

Tabblad: *SPR contract*

Vraag: 4.7

Hier lijkt te staan dat er een onderbouwing per doelstelling moet zijn. Is het wettelijk nodig dit per doelstelling te doen? In de toelichting bij het Besluit toekomst pensioenen is expliciet aangegeven dat het niet per doelstelling hoeft. En wellicht is dat ook niet mogelijk omdat er maar 1 vulregel is, en er meerdere doelen en onttrekregels zijn uit de SR.
Het contract wordt als geheel beoordeeld, daarmee zou dat ook hier kunnen als het gaat over de inrichting van de solidariteitsreserve. Opmerking geldt overigens ook voor vraag 3.5 bij FPR contract.

Opmerking 7

Tabblad:	SPR contract
Vraag:	4.10
In hoeverre wijkt deze vraag af van vraag 4.6 en 4.7?	

Opmerking 8

Tabblad:	Toedeelregels SPR
Vraag:	
Wellicht zou hier kunnen worden gevraagd of er is gekozen voor de directe of indirecte methode van toedeling van beschermingsrendement. Daarbij is ook de vraag hoe dit moet worden ingevuld in geval van toepassing van de directe methode. Wordt hier dan gevraagd naar de allocatie naar de matchingportefeuille of wordt gevraagd naar de mate waarin de matchingportefeuille de onderliggende inkoopfactor van het individu volgt?	

Opmerking 9

Tabblad:	SAA SPR
Vraag:	
De SAA van de SPR zal het gevolg zijn van de gewenste blootstellingen zoals opgenomen in "Toedeelregels SPR", en wellicht zal hieromheen een bandbreedte gelden. Nu wordt er 1 allocatie opgevraagd. Collectieve normportefeuille is dus dynamisch. Wordt hier dan gevraagd naar de strategische portefeuille op het moment van overgang?	

Opmerking 10

Tabblad:	FPR contract
Vraag:	1.5
Er wordt gevraagd naar een scenario-analyse waarin wordt aangegeven hoe om te gaan met negatieve vermogens. Hier kan in een FPR nauwelijks sprake van zijn, tenzij sprake is van (flinke) leverage in de portefeuille. Een scenario-analyse zal hier dan ook geen inzicht kunnen bieden.	

Opmerking 11

Tabblad:	FPR contract
Vraag:	3.10
In hoeverre wijkt deze vraag af van vraag 3.4 en 3.5?	

Opmerking 12

Tabblad:	FPR contract
Vraag:	Blok 4
Er is toch geen sprake van opheffen van de leenrestrictie binnen de FPR? Of wordt hier gevraagd of er sprake is van leverage in de portefeuille?	

Opmerking 13

Tabblad:	SAA FPR
Vraag:	
Onder FPR zal er in veel gevallen in de opbouwfase geen gerichte rente afdekking per cohort zijn, maar zijn er blootstellingen aan verschillende vastrentende producten. Er zal dan een duration zijn van de vastrentende portefeuille. Wat wordt dan gevraagd in de kolom "rente-afdekking". Vult het fonds hier de totale rente-gevoeligheid in van het vermogen tov de onderliggende inkoopfactor of kan hier 0 worden ingevuld omdat niet met aanvullende producten wordt gestuurd naar een bepaalde mate van renteafdekking?	

Opmerking 14

Tabblad:	SAA FPR
Vraag:	

Voor de uitkeringsfase, en dan in het bijzonder bij een uitkeringscollectief is een mate van renteafdekking wel passend. Let hierbij op dat het de vraag is of dit een % van het vermogen gaat zijn (dit in tegenstelling tot in het ftk, waarbij het een % van de VPV is).

Opmerking 15

Tabblad: *Transitie-effecten*

Vraag: *2.5b*

De vraag suggereert nu dat gebruik van maatmensen een vereenvoudiging zijn. Dit is ons inziens juist niet het geval. Zie hiervoor ook ons recente artikel.

Opmerking 16

Tabblad: *Omrekenmethoden*

Vraag: *1.5b*

Hier wordt gevraagd naar de evenwichtigheidsafweging, maar die zal in totaal worden gemaakt. Niet per onderdeel

Opmerking 17

Tabblad: *Omrekenmethoden*

Vraag: *1.10*

Er wordt hier gesproken over 'verschuiving', maar de vraag is of er sprake is van verschuiving als iedere deelnemer meer meekrijgt dan de marktwaarde van de bestaande pensioenaanspraken. We vermoeden dan ook dat de eigenlijke vraag is welke toedeling is toegepast indien bij het invaren nog sprake is van onverdeeld vermogen na toepassing van de VBA-waardering van de huidige aanspraken.

Opmerking 18

Tabblad: *Omrekenmethoden*

Vraag: *2.3*

In hoeverre wijkt deze vraag af van vraag 1.7b?

Opmerking 19

Tabblad: *Basis-scenario netto profijt*

Vraag:

Ook hier de vraag of we kijken naar cohorten of maatmensen. Zeker voor actieve deelnemers, zouden we graag naar maatmensen willen kunnen kijken (zie eerdere opmerking en artikel). Klopt het dat dit mogelijk is, indien in het tabblad "transitie-effecten" onder vraag 2.5a "ja" is ingevuld?

Opmerking 20

Tabblad: *Basis-scenario bruto profijt*

Vraag:

Moet dit tabblad altijd worden ingevuld of kan een fonds dat ook de netto profiJTen inzichtelijk heeft gemaakt deze ongevuld laten? Blok 2 lijkt te suggereren dat dit tabblad altijd moet worden ingevuld (immers, fondsen met een SR of RDR zijn verplicht netto profijt te toetsen). Echter vragen wij ons wel af wat voor deze fondsen de toegevoegde waarde van (ook) een bruto profijt toets is?

Opmerking 21

Tabblad: *Basis-scenario bruto profijt*

Vraag:

In het tabblad lijkt veel meer informatie te worden gevraagd dan voor fondsen die alleen bruto profijt rapporteren (namelijk zuiver DC fondsen) van toepassing is. In de MvT is immers ook opgenomen dat in deze gevallen volstaan kan worden met een berekening van de marktwaarde van de toekomstige premies. In het tabblad wordt nu echter gevraagd naar de marktwaarde van de uitkeringen en wordt in blok 3 zelfs de impact van een invaarmethodiek gevraagd, welke hierin helemaal geen rol speelt.

Opmerking 22

Tabblad: *Basis-scenario bruto profijt*

Vraag:

Wat is het doel van kolommen I-J-K? Deze zijn ons inziens niet nodig voor bepaling van bruto profijt

Opmerking 23

Tabblad: *Basis-sc. pensioenverwachting*

Vraag:

UPO-bedragen kunnen niet worden weergegeven op cohortbasis, maar moet op basis van maatmensen (die gemiddelden zijn van een cohort, en waarvoor verondersteld wordt dat zij tot pensioendatum in dienst blijven).

Opmerking 24

Tabblad: *Complete besluitvorming*

Vraag:

De voorrangsregels hebben in de praktijk meer toepassing op de verdeelregels van de buffer, en minder op de maatstaven. Achteraf worden de maatstaven wel getoetst of deze leiden tot gewenste en evenwichtige uitkomsten.

Opmerking 25

Tabblad:

Vraag:

Opmerking 26

Tabblad:

Vraag:

Opmerking 27

Tabblad:

Vraag:

Opmerking 28

Tabblad:

Vraag:

Opmerking 29

Tabblad:

Vraag:

Opmerking 30

Tabblad:

Vraag:

--

Opmerking 31

Tabblad:	
Vraag:	

Opmerking 32

Tabblad:	
Vraag:	

Opmerking 33

Tabblad:	
Vraag:	

Opmerking 34

Tabblad:	
Vraag:	

Opmerking 35

Tabblad:	
Vraag:	

Opmerking 36

Tabblad:	
Vraag:	

Opmerking 37

Tabblad:	
Vraag:	

Opmerking 38

Tabblad:	
Vraag:	

--

Opmerking 39

Tabblad:	
Vraag:	

Opmerking 40

Tabblad:	
Vraag:	

Opmerking 41

Tabblad:	
Vraag:	

Opmerking 42

Tabblad:	
Vraag:	

Opmerking 43

Tabblad:	
Vraag:	

Opmerking 44

Tabblad:	<i>Selecteer</i>
Vraag:	

Opmerking 45

Tabblad:	<i>Selecteer</i>
Vraag:	

Opmerking 46

Tabblad:	<i>Selecteer</i>
Vraag:	

--

Opmerking 47

Tabblad:	<i>Selecteer</i>
Vraag:	

Opmerking 48

Tabblad:	<i>Selecteer</i>
Vraag:	

Opmerking 49

Tabblad:	<i>Selecteer</i>
Vraag:	

Opmerking 50

Tabblad:	<i>Selecteer</i>
Vraag:	

Als u meer opmerkingen heeft over het invaarsjabloon dan u in dit reactieformulier kwijt kunt, dan verzoeken wij u voor de resterende opmerkingen een nieuw reactieformulier in te sturen.

Concept Invulinstructie

Hieronder kunt u uw (eventuele) reacties op de **concept invulinstructie** plaatsen.

Wij verzoeken u bij iedere opmerking aan te geven op welk tabblad uw opmerking betrekking heeft (via het pull-down menu) en op welke vraag van dat tabblad.

Consultatiereacties worden na afloop van de consultatieperiode openbaar gepubliceerd op de website van DNB onder vermelding van naam en/of organisatie of, indien u dit aangeeft (zie voorblad), in geanonimiseerde vorm.

Reactie(s)

Algemene opmerkingen over de invulinstructie

--

Opmerking 1

Tabblad:	Selecteer
----------	-----------

Vraag:	
--------	--

--

Opmerking 2

Tabblad:	Selecteer
----------	-----------

Vraag:	
--------	--

--

Opmerking 3

Tabblad:	Selecteer
----------	-----------

Vraag:	
--------	--

--

Opmerking 4

Tabblad:	Selecteer
----------	-----------

Vraag:	
--------	--

--

Opmerking 5

Tabblad:	Selecteer
----------	-----------

Vraag:	
--------	--

--

Opmerking 6

Tabblad:	Selecteer
----------	-----------

Vraag:	
--------	--

--

Opmerking 7

Tabblad:	Selecteer
Vraag:	

Opmerking 8

Tabblad:	Selecteer
Vraag:	

Opmerking 9

Tabblad:	Selecteer
Vraag:	

Opmerking 10

Tabblad:	Selecteer
Vraag:	

Opmerking 11

Tabblad:	Selecteer
Vraag:	

Opmerking 12

Tabblad:	Selecteer
Vraag:	

Opmerking 13

Tabblad:	Selecteer
Vraag:	

Opmerking 14

Tabblad:	Selecteer
Vraag:	

--

Opmerking 15

Tabblad:	Selecteer
Vraag:	

Opmerking 16

Tabblad:	Selecteer
Vraag:	

Opmerking 17

Tabblad:	Selecteer
Vraag:	

Opmerking 18

Tabblad:	Selecteer
Vraag:	

Opmerking 19

Tabblad:	Selecteer
Vraag:	

Opmerking 20

Tabblad:	Selecteer
Vraag:	

Opmerking 21

Tabblad:	Selecteer
Vraag:	

Opmerking 22

Tabblad:	Selecteer
Vraag:	

--

Opmerking 23

Tabblad:	Selecteer
Vraag:	

Opmerking 24

Tabblad:	Selecteer
Vraag:	

Opmerking 25

Tabblad:	Selecteer
Vraag:	

Opmerking 26

Tabblad:	Selecteer
Vraag:	

Opmerking 27

Tabblad:	Selecteer
Vraag:	

Opmerking 28

Tabblad:	Selecteer
Vraag:	

Opmerking 29

Tabblad:	Selecteer
Vraag:	

Opmerking 30

Tabblad:	Selecteer
Vraag:	

--

Opmerking 31

Tabblad:	Selecteer
Vraag:	

Opmerking 32

Tabblad:	Selecteer
Vraag:	

Opmerking 33

Tabblad:	Selecteer
Vraag:	

Opmerking 34

Tabblad:	Selecteer
Vraag:	

Opmerking 35

Tabblad:	Selecteer
Vraag:	

Opmerking 36

Tabblad:	Selecteer
Vraag:	

Opmerking 37

Tabblad:	Selecteer
Vraag:	

Opmerking 38

Tabblad:	Selecteer
Vraag:	

--

Opmerking 39

Tabblad:	<i>Selecteer</i>
Vraag:	

Opmerking 40

Tabblad:	<i>Selecteer</i>
Vraag:	

Opmerking 41

Tabblad:	<i>Selecteer</i>
Vraag:	

Opmerking 42

Tabblad:	<i>Besluitvorming</i>
Vraag:	

Opmerking 43

Tabblad:	<i>Selecteer</i>
Vraag:	

Opmerking 44

Tabblad:	<i>Selecteer</i>
Vraag:	

Opmerking 45

Tabblad:	<i>Selecteer</i>
Vraag:	

Opmerking 46

Tabblad:	<i>Selecteer</i>
Vraag:	

--

Opmerking 47

Tabblad:	<i>Selecteer</i>
Vraag:	

Opmerking 48

Tabblad:	<i>Selecteer</i>
Vraag:	

Opmerking 49

Tabblad:	<i>Selecteer</i>
Vraag:	

Opmerking 50

Tabblad:	<i>Selecteer</i>
Vraag:	

Als u meer opmerkingen heeft over de invulinstructie dan u in dit reactieformulier kwijt kunt, dan verzoeken wij u voor de resterende opmerkingen een nieuw reactieformulier in te sturen.